

Türkiye Ziraat bankasının ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî alacaklarının taksitlendirilmesine dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 24/VI/1935 - Sayı : 3036)

No.
2814

Kabul tarihi
14 - VI - 1935

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Ziraat bankasının 1931 sonu envanterinde yazılı vadeleri gelmiş veya gelmemiş ve bu tarihten sonra yeni senedlere bağlanmış veya bağlanmamış ipotekli, müteselsil kefaletli bütün ziraî alacakları bu kanunun aşağıda yazılı hükümlerine göre yıllık yüzde üç faizle taksitlendirilmiştir.

Taksitler müsavi ve yıllık olup, on beş senede ödenir. Ancak taksit adedi her bir taksitin balığı beş liradan aşağı düşmeyecek surette borcun balığına göre hesaplanarak bulunur.

Taksitlerin vadeleri, ilk 1936 yılına düşmek üzere her yerde mahsul toplama ve satma mevsimlerine göre bankaca tayin edilir.

Bankaya asaleten borçlu olanlarla, kefaleten borçlu olanların borçluluk vaziyetlerinde hiç bir fark gözetilmez. Asıl borcun, kefillerin iştiraki olmaksızın işbu kanundan sonra veya evvel yeni senedlere raptı keyfiyeti, kefaletlerini nakit olan senedler kendilerine geri verilmedikçe kefillere teeddüt ve sukutu kefalet iddiası bahsetmeyeceği gibi, kefalet borçlarının da müstakillen tecil senedine bağlanmasına mâni teşkil edemez.

İKİNCİ MADDE — Bankanın alacaklarından işbu kanunun neşri tarihinden evvel vadeleri gelibde yeni senedlere bağlanmamış olanların geçmiş günler faizi bu kanunun neşri tarihine kadar % 5 üzerinden hesaplanarak işbu alacakların tahsili için bankaca yapılmış masraflar ile birlikte ana borca zammolunur ve taksite bağlanacak ana borca bu zamlardan husule gelecek balıktan ibaret addolunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Banka bu kanunun neşirinden sonra borçlularının bu kanun hükümlerine göre tahakkuk edecek borçlarını umumî veya hususî listelere yazarak genel mahallere asmak veya her borçluya borçluluk vaziyetini ayrı ayrı birer mektupla bildirmek suretile borçlulara işbu kanun hükümleri dahilinde muamelelerini ifaya davet hususunda tebligat yapar. Bu kanunun hükümlerinden istifade edebilmek için, bu kanunda mevzubahs banka alacakları borçlularının işbu tebligatın ifasından altı ay zarfında borçlu buldukları banka şube veya sandıklarına müracaatle borçlarını bu hükümler dairesinde yeni senedlere bağlamaları şarttır. Bu müddet içinde bu muameleyi bitirmeyenler veya aynı müddet içinde borçlarına mahsuben bu kanun dairesinde hesaplanacak borcun balığının bir taksiti kadar bir parayı ödemek şartile müteakip altı ay içinde borçlarını yeni senedlere bağlamayanlar bu taksitlendirmeden istifade edemezler.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bankanın 1931 sonu envanterinde mevcut bulunmayan, 1932 yılı bidayetinden sonra yeniden yapılmış her nevi ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraî ikrazlardan mütevellit alacaklar bu taksitlendirme muamelesine tâbi tutulmak kaydinden müstesnadır.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümleri dahilinde taksitlendirilmiş alacakların taksitleri, vadelerinin hulûlünde hiç bir suretle tecile tâbi tutulmayarak tahsil olunur. Taksitlerden her hangi birinin borçlu veya kefilleri tarafından öden-

memesi halinde bu kanunla verilmiş olan haklar düşerek banka alacağı tamamen muacceliyet iktisab eder ve medyunun ve kefillerinin bütün malları bankaca hemen paraya çevrilir. Böyleleri hakkında 2280 numaralı kanun hükümleri de cereyan etmez.

ALTINCI MADDE — Kuraklık ve her hangi bir afat veya mücbir ve fevkalâde bir sebep ile bir kaç taksitin kısmen veya tamamen teciline zaruret görülecek halde bu tecil bankanın teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin tasvibile kararlaştır ve tecil edilen taksitler % 3 faize tâbi tutulur.

YEDİNCİ MADDE — Bankanın bu kanun hükümleri dahilinde taksitlendirilmiş ipotekli ve müteselsil kefaletli ziraat alacakları, geçmiş günler faizi ve tahsil için yapılmış masrafları birlikte bankaca tahsili emval kanununun hükümleri dairesinde tahsil edilir. Tahsil komisyonları banka tarafından haciz ve satışı istenecek mallar hakkında en çok yedi gün içinde karar vermekle mükelleftirler. Bu suretle muacceliyet kesbeden alacaklar vade sonundan itibaren geçen günler için % 9 faize tâbi tutulur.

SEKİZİNCİ MADDE — Borçları bu kanun ile taksitlendirilmiş borçluların serbest gayrimenkulleri ile kaldırılmış, kaldırılmamış mahsulleri, irsen istihkakını teşkil edib henüz intikal muamelesi tekemmül etmemiş olanları da dahil olduğu halde bankaya, alacaklarına karşılık teşkil üzere merhun hükmünde olduğu gibi ahara merhun olanları da bu kanunun neşri tarihine kadar tesis edilmiş haklar mahfuz kalmak şartile keza aynı vechile bankaya merhun hükmündedir.

Bu mallardan gayrimenkullerin rehini tapu sicillerinde tescile muhtaç olmayıb, icra ve iflâs kanununun 206 ncı maddesinde yazılı bütün rehin ve imtiyazlara tekdâim eder. Bu gayrimenkullerin ahara icarı halinde dahi icar bedelleri bankaya temlik edilmiş hükmündedir.

Ancak borçları bu kanunun hükümlerine göre taksitlendirilmiş borçlulardan taksitlendirme muamelesinin hitamını müteakıb bankaya müracaat edib de banka alacağını % 100 fazlasile karşılamağa yetecek gayrimenkul ipoteği ile temin edenler, bankanın taksit teminatı olmak üzere yalnız mahsuller üzerindeki rehin hakkı baki kalmak şartile diğer gayrimenkulleri üzerinde serbest tasarruf hakkını kazanırlar. Müsterek ve müteselsil borçlu sıfatile aynı senede imza koymuş olan borçluların bu hakkı kazanabilmeleri için borçlarının baliğini gene aynı vachile % 100 fazlasile gayrimenkul ipoteği ile temin etmeleri şarttır.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay içinde Ziraat bankası mahallin Tapudairelerine bir cetvel ile bu kanun hükümlerine göre borçlarını taksitlendirmeğe tâbi borçluların adlarını bildirir.

Tapu idareleri bu cetveli almaya kadar arazi vergisi kanununun mevzuunu teşkil eden gayrimenkullere ait her nevi tasarrufları ifa ve tescilden evvel gayrimenkul sahibinin banka ile alâkası olup olmadığını bankadan sormağa ve banka dahi alacağı yoksa veya kalan gayri menkuller borea yüzde yüz fazlasile kifayet ediyorsa işbu tasarruf muamelelerine muvafakatini hemen bildirmeğe mecburdur.

Tapu idareleri cetveli aldıktan sonra yukarıdaki fıkrada yazılı muamele yalnız cetvelde adları yazılı borçluların gerek arazi, gerek musakkafatlarına ait tasarrufları hakkında tatbik olunur.

Bankanın muvafakatini almaksızın muamele yapan memurlar ceza kanununun 240 ncı maddesi mucibince cezalandırılır ve bankanın muvafakati almaksızın yapılmış tasarruflar banka için hükümsüz kalır.

Gayrimenkullerin ferağ, intikal ve sair tasarruflarında banka alacaklarının

karşılığını koruma bakımından yapılacak kıymet takdirlerinde işbu kanundan evvel bankaya ipotek edilmiş bilûmum gayrimenkuller ile işbu kanun hükümleri mucibince bankaya merhun hükmüne giren arazi hakkında bankanın o sırada cari olan mevzuatı muteber olur ve işbu kanun mucibince bankaya merhun hükmüne giren diğer gayrimenkuller hakkında da biri vilâyet umumî meclisince, diğeri mahallî Ticaret odasınca ve oda bulunmayan yerlerde belediyelerce ve üçüncüsü de mahallin en büyük maliye memurluğunca bir sene için intihab edilib, intihabı müteakıb mahallin sulh hâkimi huzurunda tahlif olunacak üç kişiden mürekkep bir komisyonun takdirine müracaat edilir. Bu komisyonun bulacağı kıymet bina kanununun hükümlerine göre bulunacak kıymeti geçmemekle mukayyedir ve o takdirde katî ve nihâidir.

ONUNCU MADDE — Başkasının alacağından dolayı Ziraat bankasına bu kanunla borçlu bulunanların haciz veya iflâs, yahud tahsili emval yollarından birile takibe uğramaları halinde tecil düşer ve bankanın alacaklarının tamamı muacceliyet kesbeder. Şu kadar ki, bu kanunla Ziraat bankası lehine tesis olunan rehinlerin değeri bankanın muaccel alacağının tamamının tediyesine kifayet edecek derecede ise tecil düşmez. Ancak satılan gayrimenkulün icra dairesince secilmiş yeminli muhamminler tarafından takdir edilecek kıymeti veya müzayede neticesinde kararlaşıacak bedeli, banka alacağının tamamını geçmezse tecil devam eder ve gayrimenkul satılmayarak bankaya ipotekli hükmünde kalır.

Mahsulün yukarıki fıkrada yazılı yollarla satışında yalnız o seneye aid ve o tarihten sonra vadesi gelen taksit muacceliyet kesbeder.

Bu kanunun neşri tarihinden itibaren bilûmum icra ve iflâs daireleriyle tahsili emval kanununu tatbika memur olanlar, Devlet alacaklarını tahsile aid haller haric olmak üzere, her hangi bir çiftçinin gayrimenkulünü veya mahsulünü paraya çevirmeden evvel Ziraat bankasile alâkası olup olmadığını bankadan sormağa ve banka dahi alacağı yoksa keyfiyeti hemen bildirmeğe mecburdur. Bu mecburiyete riayet etmeyen memurlar ceza kanununun 240 nci maddesi hükümleri dahilinde cezalandırılır ve yapılacak satışlar banka için hükümsüz kalır.

Banka alacağını bildirdiği takdirde bu alacak satış hâsılından tevkif ve bankaya tediye olunur.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunla derpiş edilen taksitlendirme muamelesine bankanın ipotekli ziraat alacaklarından olup gerek banka tarafından gerekse 2280 numaralı kanunla icra dairelerince taksitlendirilmiş olanlar da tâbi olur.

ON İKİNCİ MADDE — Ziraat bankasının bu kanun hükümleri dahilinde taksite tâbi müteselsil kefaletli alacaklarından kooperatif ortakları nezdinde olup teşekküllerini müteakıb bu kooperatiflere devredilmiş olanları dahi, bu kanun hükümleri dahilinde tecile tâbi tutulur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — 1936 - 1937 bütçesinden itibaren her sene Devlet bütçesinden bankanın fevkalâde ihtiyat akçesi için bir milyon lira tahsisat konulur.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Borçları bankanın 1931 sonu blânçosunda yazılı ve bu kanun hükümleri dahilinde tecile tâbi borçlulardan 1931 yılından sonra gayrimenkulleri takibat neticesinde bankaca tefevvüz edilmiş olanların bu gayrimenkulleri müracaatları halinde kendilerine iade olunarak borçları bu kanun hükümleri dahilinde tecile tâbi tutulur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanunu tatabika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

21 haziran 1935

<i>Cümhuriyet Reislîğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	17 - VI - 1935 ve 1/266
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reislîğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	21 - VI - 1935 ve 4/610
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa 4 88,184,214:218,220,224,303:306